

Miljöpartiet de Gröna

2009-08-25

ODESHÖGS KOMMUN
Miljö- och byggnämnden

Ankorr 2009-09-02

Ödeshögs kommun
Miljö- och Byggnämnden

599 80 ÖDESHÖG

SYNPUNKTER PÅ VINDKRAFTSPROGRAM FÖR UTBYGGNAD AV VINDKRAFT I SKOGBYGDEN OCH ÖVERGÅNGSBYGDEN I ÖDESHÖGS KOMMUN

Energiframställningen i världen är på väg att rubba klimatet och klimatforskare är allt mer eniga om att nuvarande användning av fossila bränslen i form av kol, olja och naturgas kommer att få fullständigt ohållbara följder inom snar framtid.

De klimatförändringar som ligger framför oss kommer att leda till stora förändringar som påverkar vår natur. Vissa arter kommer inte att hinna anpassa sig till nya förhållanden och kommer att påverkas negativt. För att minska temperaturökningen måste vi ställa om energisystemet från fossila bränslen till förnyelsebar energi. Därför är vindkraft på rätt plats en viktig del i denna omställning.

Vi vill att Ödeshögs kommun ska ligga i framkant när det gäller produktion av förnyelsebar energi. Utbyggnad av solvärme och solceller behöver stödjas och stimuleras. Produktion av fjärrvärme är ett bra alternativ för tätorten.

Vi i Miljöpartiet de Gröna ser positivt på en väl genomtänkt satsning på vindkraft. Vindkraft är en förnyelsebar energikälla varför en fortsatt väl planerad vindkraftsetablering bör ske i Ödeshög. Frågan är därför inte om vi skall ha vindkraft utan var den skall placeras och under vilka förutsättningar. Vindkraftsetableringar rätt placerade och genomförda är en positiv utveckling. Felplacerade kan de däremot innebära en katastrof för en hel bygd.

Vi i Miljöpartiet de Gröna tycker att det föreslagna vindkraftsprogrammet i Ödeshög har en hel del brister, men också en del bra förslag. Vi kommer här att fokusera på de tillägg och ändringar som vi anser måste göras.

Vi föreslår följande ändringar i vindkraftsprogrammet för utbyggnad av vindkraft i skogsbygden och övergångsbygden i Ödeshögs kommun:

- Kommunen skall i översiktsplanen bestämma i vilka primära och sekundära områden man i första hand kan tänka sig en exploatering av vindkraft för annars kan man få onödigt många bygglovsansökningar för vindkraftverk som sedan avslås i ett senare skede. Därför är det viktigt att markera de områden där vindkraft kan etableras istället för där den inte kan etableras.
- Vi vill att man i första hand undersöker möjlighet av en exploatering i området av riksintresse för vindkraft och att man sedan gör en utvärdering före exploatering i övriga områden.

- I en första fas skall tillstånd ges för det antal vindkraftverk som krävs för att Ödeshög skall vara självförsörjande på el, **därefter utvärderas etableringarna**. Dessa första, uppskattningsvis fyra till sju 2 MV vindkraftverk, bör då placeras på bästa tänkbara platser med hänsyn tagna till natur, människor, kultur, ägande etc.
- Vi vill att följande skyddsavstånd skall gälla: **10 gånger totalhöjden** av vindkraftverket till bostad och kyrka. **15 gånger totalhöjden** till utvecklingsområden, sjöar, tysta områden, naturreservat, och natura 2000-områden.
- Buller från vindkraftverken får aldrig överskrida 40 decibel vid fastighet och fastighetsgräns. I utvecklingsområden, vid sjöar, i tysta områden, naturreservat och natura 2000-områden får bullret **aldrig överstiga 35 decibel**.
- Från välbesökta platser skall man aldrig kunna se mer än en vindkraftsetablering.
- Fastighetsägare som drabbas av skuggor från vindkraftverk skall ha rätt till ersättning eller kunna kräva att vindkraftverket automatiskt stängs av.
- Risker för värdeminskning av fastigheter i närheten av en vindkraftsetablering måste noga vägas in i en landskapsanalys och konsekvensbeskrivning. Fastighetsägare som drabbas av värdeminskning skall ersättas ekonomiskt.
- Ödeshögs kommun prioriterar i tillståndsgivning samfällt ägda vindkraftsverk för att gynna den lokala ekonomin. Så långt det är möjligt skall därför ortsbefolkning, kommun och näringsliv erbjudas möjlighet till delägande vid samtliga nya etableringar i kommunen.
- Om motståndet från ortsbefolkningen vid någon etablering är stort, medges ej tillstånd, i linje med Energimyndighetens rekommendationer.
- Vi vill att Ödeshögs kommun arbetar aktivt med energieffektivisering och att vår egenproducerade el används på ett så effektivt sätt som möjligt.
- Beslut om godkännande av vindkraftprogrammet måste tas av Ödeshögs kommunfullmäktige.
- Prövningsunderlaget vid en vindkraftsetablering ska alltid innehålla en landskapsanalys så att påverkan på välkända natur- och kulturelement i landskapet i möjligaste mån undviks.
- I landskapsanalysen och MKB bör särskild uppmärksamhet riktas mot hur vindkraftsetableringen kan komma att påverka fåglar och fladdermöss. Detta särskilt eftersom Ödeshög hyser stora mängder av båda djurslagen.
- Med hänsyn taget till risken för värdeminskning och andra intrång bör samtliga fastighetsägare inom en radie av 2 km höras vid ansökan om vindkraftverk större än 125 kw.
- Vid avledning av producerad el vid vindkraftverk ska i första hand jordförlagd kabel användas.
- Vid placering av vindkraftverk skall befintlig infrastruktur utnyttjas i största möjliga omfattning.

- Höjderna på verken skall hållas under den nivå där blinkande hinderbelysning krävs (cirka 150 m totalhöjd).
- Verk med långsamtgående rotorerna bör eftersträvas eftersom de upplevs ge ett lugnare intryck.
- De markägare som berörs av en etablering skall ges möjlighet att förhandla om intrångsersättning. Berörda bygder ska också kompenseras, förslagsvis via någon form av "bygdepeng". 1% av bruttoproduktionen ska avsättas i en kommunal fond som i första hand skall gå tillbaka till näringslivsutveckling i berörd bygd. I områden där ingen företagsverksamhet finns kan fonden bidra till annan samhällsnyttig verksamhet som bygden själv finner angelägen. Små gårdsverk skall vara undantagna från dessa ersättningsprinciper.
- Verk som tagits ur drift skall vara nedmonterade och bortforslade inom 12 månader efter driftstopp.
- Vindkraftverken bör samlas i grupper med minst 3 verk och följa landskapets struktur med hänsyn till siktlinjer och vyer. Verken i grupperna skall ha likartat utseende och de får inte förses med reklam.

Kommunerna har ansvar för att planera för hur marken ska användas, till exempel för bostäder eller industrier, och måste väga olika intressen mot varandra. Ett vindkraftverk påverkar planeringen i allra högsta grad. Vindkraften måste därför vara en del av kommunens planering anser vi. Det är viktigt både för kommunens energiförsörjning och ur klimathänsyn att vi går över till ett långsiktigt hållbart samhälle.

För Miljöpartiet de Gröna

Cvijeta Stojnic-Karlsson
 Cvijeta Stojnic-Karlsson
 Gruppledare